

ORATIO

IN MEMORIAM

BEATI SEBERTI,

IN UNIVERSITATE LOVANIENSI PROFESSORIS P. O.

QUAM HABUIT

IN MAGNO AUDITORIO COLLEGII PHILOSOPHICI

JOSEPHUS PAQUET,

PHIL. DOCTOR, ET PHILOSOPHÆ IN COLL. PHIL. REPETITOR.

A. D. V. KAL. DEC. MDCCCXXVII,

POST PERACTA SACRA FUNERUM SOLENNIA.

LOVANII,

TYPIS FRANCISCI MICHEL,

ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

O R A T I O

IN MEMORIAM

BEATI SEBERI.

PROFESSORES DOCTISSIMI,
QUI COLLEGIO PHILOSOPHICO PRÆESTIS ,
VIRI HUMANISSIMI.

VOS DENIQUE OMNES , COMMILITONES
ORNATISSIMI , DILECTISSIMI.

Plurium *vestrum votis* obtemperans , cathe-
dram hanc hodie conscendo , non , ut more nostro
solito de rebus variis vobiscum disseram , sed
summum , quem recens adhuc damnum in nobis
creavit dolorem , publice profitear . Et non po-
terat id non gratissimum evenire mihi , quem
in amicitiam suam atque familiaritatem susce-
perat vir ille dilectissimus , cuius funerum so-

lennia hodie peragimus ; at propterea non minus
gravis atque molesta mihi est provincia, quam
in me suscepit.

Quis ante hos aliquot menses dixerit, tam cito
me tristissimum hoc officium esse expleturum?
Et quis vestrum unquam crediderit, in eodem
hoc loco, ex quo SEBERUS maximo semper cum
ardore sapientiae documenta vobis tradidit, dis-
cipulum ejus vos esse audituros, præceptoris
mortui laudes oratione celebrantem? At, non
tam raro hoc ita evenit, ut eo ipso momento,
quo omnia inter se mire concinunt, quo undique
et omni ex parte jubila resonant, subito atque
inxpectato tota rerum facies mutetur, et, qui
adhuc gaudio exsultarunt, mœrore quam maximo
jam afficiantur; idque nobismetipsis evenit C. C.
O. O. ! Gaudebamus omnes de SEBERI in hanc
nostram terram adventu ; gloriabamur tanti me-
riti, tantique nominis professore, sed cheu ! non
diuturnum fuit gaudium nostrum ! vix eum
penitus cognovimus, cum mors illa crudelis,
quæ nec ætatis, nec ullæ conditionis unquam
rationem habet, virum carissimum, professorem
optimum nobis abstulit. — SEBERE ! nonne iam
satis erat, ut abitum tuum Germania quotidie
deploraret; quare nobis quoque de præmatura
morte tua lacrymandum est ?.....

At non sufficit ut lacrymis continuo SEBERUM prosequamur: si præceptoris nostri revera digni nos præbere volumus, id agamus necesse est C. C. O. O. ut ejus exemplum quoque, quantum a nobis fieri potest, imitemur. Videamus igitur, quis fuerit per totam suam vitam vir ille de quo hic agimus.

FRANCISCUS JOSEPHUS SEBERUS oriundus ex Wall-düren (magni ducatus Badensis) natus est anno 1777, die 4to Januarii. Inde a teneris annis quam maximum jam atque ardentissimum erat SEBERI varia discendi desiderium, ex quo facile quilibet perspicere poterat, illum ad majora quædam esse natum. Prima, quæ liberis vulgo tradi solent rerum clementa in urbe patria accepit, neque ad annum ætatis octavum pervenerat, cum linguæ vernaculæ grammatica præcepta rite pertractasset; sed mox ad gymnasium, quod Episcopii erat, mittebatur, in quo literis humioribus studeret; at infinitam, quæ illum continuo tenebat discendi aviditatem, hoc loco implere non potuit, quare nonnisi breve tempus ibi moratus est, et versus annum ætatis suæ 16um Gymnasium Wirceburgense adiit. In eo vero tot tantosque progressus fecit, ut uno vix anno præterlapso, dignus judicatus fuerit, qui ad scholas academicas ejusdem civitatis admitteretur. In Universitate igitur Wirceburgensi SEBERUS primum

Philosophiæ, in qua in posterum tantam nominis famam adeptus est, atque disciplinis mathematicis per duos annos omnem suam operam navavit. In hac universitate florebat tunc viri illi per totam Germaniam Celeberrimi, MATERNUS REUSIUS; METZIUS atque SCHELLINGIUS. Nec talium præceptorum indignum se præbuit SEBERUS; quod cum viri præstantissimi statim etiam intelligerent, eum in familiaritatem suam receperunt; continuo quoque SEBERUS præ cæteris studiosis eminuit; ita quidem, ut, postquam per duos annos virorum, quos modo nominavimus, doctrina usus fuerit, ab Universitate Wirceburgensi decretum sit, ut SEBERO, quin ipse id petierit, Doctoris in Philosophia et literis honores gratis conferantur, quod beneficium egregium satis testatur, quanta fuerint juvenis illius merita præclara.

At hac jam ætate sentiebat, omne philosophiæ studium, nisi cum eo conjungatur Theologia, vanum esse atque irritum; unde hoc quoque doctrinæ suæ fundamentum posuit: *nullam esse veram philosophiam absque Theologia et viceversam* (1). « Summum enim atque primum omnium rerum principium, « aiebat » est Deus, » et igitur Deus est etiam principium Philosophiæ. »

(1) Cf. SENERT Metaphysica §. 5.

Philosophia autem **SEBERO** erat *scientia omnium rerum creatarum, earumque nexus cum Deo earum supremo principio* (2). Ut olim celeberrimus ille philosophus, Baco de Verulam docebat: veram philosophiam *ad Deum reducere*; ita et **SEBERUS** defendebat: *tantum abesse, ut vera philosophia a Deo abducatur, ut potius, uti ex eo exorditur, ita ad Deum quoque reducat* (3). Procul igitur erat a placito illo tam celebrato, nostram rationem, quam vocant *subjectivam*, sive *ego nostrum* esse principium primum atque ultimum omnium cognitionum nostrarum; quasi igitur *ego* fons sapientiae et omnium rerum divinarum esset; defendebat contra *ego* *nostrum*, aliquantulum modo consideratum omni ex parte *a ratione objectiva* sive *a sapientia divina*, verbo, a Deo pendere. Quotiescumque enim, inquit, ad rationem nostram reflectimus, fugere nos non potest, illam non esse *a se*, sed necessario movebimus quæstionem: *unde est ratio nostra?* Ad quid vero hac via pervenire possumus, nisi ad *rationem objectivam*, sive *ad Deum*? Atque hac mente ad theologiæ studium transiit, primaque hujus doctrinæ principia hau-sit in Seminario Benedictinorum, quod tunc Amorbachii, non longe a Walldüren erat. Et

(2) Cf. **SEBERI**, Prolegomena ad Logicam §. 4 et Metaphysicam, §. 2. N° 9.

(3) Cf. **SEBERI** Metaphysica §. 5.

hic quoque SEBERI ingenium maxime eminuit, ut hujus Seminarii præpositi illi promitterent, se illum, simulatque ordinis votum nuncupaverit, ad primi Lectoris honorem esse promoturos. At mox obiit disciplinarum præfectus, SEBERI amicus, qui præsertim id ipsi pollicitus erat, et ex eo ipso momento SEBERUS Seminarium hoc reliquit, id quod antea jam sæpius facere voluerat; ad altiora atque humaniora enim SEBERUS continuo tendebat, et probe perspexit, unilateralem atque uniformem illam eruditionem ad finem suum ipsum perducere neutiquam posse. Ingenium suum evolvere, doctrinamque suam quam maxime ampliare cupiens, unicum ejus desiderium hoc erat, ut in Academia quadam theologicis quoque studiis vacare posset.

Quocumque igitur vitæ suæ momento consideremus virum illum, cuius memoriam hic celebramus, continuo invenimus eum, qualis inter nos etiam exstitit, soli studio viventem, doctrinamque suam continuo augere cupientem. Verum nonnisi ægre a parentibus suis obtinuit, ut ad Universitatem iterum mitteretur. Pervenit tandem ad Universitatem Moguntinam, tum temporis celeberrimam, ibique Philosophiae firma fundamenta positurus, Theologiæ, atque antiquarum linguarum studio totis viribus incubuit, præceptoribus utens Scheidelo, Rissio et Hederichio.

Licet hoc etiam loco SEBERUS maxime semper præ cæteris eminuerit, studia tamen sua ibi ad finem perducere non potuit. Hæc enim incidunt in funestissima illa tempora, quibus tota Europa bellis cruentissimis atque continuis agitata fuit. His effectum est; ut SEBERUS Moguntiacum relinquenter, atque rediret ad parentes suos, qui ipsi post aliquot menses Wirceburgum eundi copiam fecere, in cuius civitatis Universitate philosophiæ operam navare perrexerunt ducibus cell. Metzio, et Schœnio, Théologiæ vero præcepta accepit a theologo celeberrimo Onimo; et in eadem hac Academia, in qua SEBERUS Doctoris in Philosophia honores antea consecutus erat, hac ætate Theologiæ quoque Doctor creabatur.

Sed magis magisque jam terræillæ bellis agitari cœperunt, atque SEBERUS noster iterum Universitatem relinquere coactus, per duos totos annos apud parentes suos vixit, feliora tempora exspectans. Ad annum ætatis suæ pervenerat fere 23um, cum ad summum claritatis fastigium attingeret celeberrima Aschaffenburgensis Academia. Per omne illud tempus, quo SEBERUS in variis Germaniæ Universitatibus moratus erat, tot atque tantos ingenii sui ac progressum suorum in Philosophia non minus quam in Theologia specimina præstiterat, ut omnium præceptorum, quibus usus erat, amorem atque

amicitiam sibi vindicaverit, tantaque fuerunt ejus merita, ut viri clarissimi, diœceseos Moguntinæ præfecti eum sumptibus publicis Aschaffenburgum mitterent. Unicum ejus studium Philosophia conjuncta cum Theologia semper man- sit. In hac Universitate florebat tunc viri illi celeberrimi, qui omni jure ecclesiæ lumina no- minantur: ZIMMERUS, JOANNES MICHAEL SAILERUS, hodie Ratisbonæ Archiepiscopus, et doctissimus MICHELS. Talis fuit semper SEBERI indoles, eam- que nobis quoque comprobavit, tanta scientiæ atque sapientiæ aviditas, ut quicunque ad eum venerit, non potuerit eum non diligere, maximi que ducere. Mox etiam illum cognoverunt viri hi celeberrimi, atque in perpetuam amicitiam illum receperunt. Tanta quoque erat SEBERI erga eos pietas, ut quotidie nulla de re lubentius loqueretur, quam de eorum meritis. Centies audivi illum nomina illa tam cara recitare, neque unquam satis ea repetere poterat. Quoties- cunque cum eo sum confabulatus, vel uti sæpi- sime fieri solebat, de discipulis suis, aut de munieris sui gravitate, toties etiam dicebat: « To- tum meum studium hoc est, ut discipulorum meorum *amicus*, et ut dilectissimi SAILERI mei verbis utar: discipulorum meorum *condiscipu- lus* evadam. »

Immo, et tu, vir æterna pietate colende,
SEBERE! præceptoris tui exemplum optime es

secutus ! Quis enim unquam discipulis suis magis amicus erat , quam tu ; et tu ipsorum condiscipulus eras optimus atque dilectissimus!...

. Sed sequamur ulterius SEBERI vitam. Postquam per annum in Universitate Aschaffenburgensi erat , annum aetatis gessit fere 24um. Hac jam aetate sacri ordines illi collati sunt, jamque omnino in eo erat , ut Universitati valediceret ; tanto vero amore Professores , quos nominavimus supra , complectebatur , ut ab ipsis separari non posset ; quare ipsorum auspiciis per duos insuper annos studia sua in hac Universitate prosecutus est.

Ulterius vero vitam carissimam narrare non possum , quin summa tristitia , summoque dolore me sentiam affectum. Apparuere enim jam hac aetate prima vestigia morbi illius , qui per totam reliquam vitam SEBERUM cruciabat , qui per virum dilectissimum nobis tam subito abstulit. Et ea quidem aetate jam in eo erat , ut de ejus conservatione omnes fere desperarent. Vicerunt tamen vires juveniles , licet ipse molesta quadam invaletudine nunquam laborare desierit , et quidem crudelissime interdum ea vexabatur ; attamen ejus quasi consuetudinem contraxit , ita , ut denique ejus rationem non amplius habuerit. Postquam itaque imminenti illo vitae pe-

ricalo feliciter liberatus erat , exhaustas pene corporis animique vires , e præregrinis ad suos reversus , sensim paulatimque recuperavit .

Post aliquod tempus Vicarii munus illi oblatum fuit in loco , qui dicitur Kleinwolstadt ; haud procul ab Aschaffenburgo ; cumqne id per annum fere gessisset , ad animarum curam Mittelbergam evocatus est . Quis autem fuit unquam ad hæc munera magis accommodatus , quam nos ter ille SEBERUS ? Quis ad tradendas Augustissimas Christi doctrinas aptior , quam ille , qui sanctam earum veritatem , qua investiganda nihil habebat antiquius , tam feliciter cognoverat ? Quis ad informandos hominum mores , eorumque animos honestatis et virtutis amore perfundendos magis idoneus , quam ipse , qui , dum verbo docebat , exemplo quoque , quo nihil est efficacius , omnes post se quasi trahebat ? Et hæc cum ita sint , quis mihi narranti credat , SEBERUM nihilominus non diu in collegarum suorum amicitia mansisse , nisi id ipsum egregium eruditionis testimonium , atque summæ , qua pollebat , doctrinæ argumentum exhiberet ? Et ne verbis ludere videar , et ne quis me temere quidquam dixisse arbitretur , id solummodo recordemur , in Germania quoque clericorum ordinem non semper fuisse in eo culturæ et humanitatis gradu , in quo hodie ipsum conspicimus .

et admiramus, neque eo ipso tempore, quo **SEBERUS** sacrum munus obierat, facilem sese et æquum alienarum opinum judicem præbere consueuisse. Non diu igitur **SEBERUS** ibidem moratus, sed Aschaffenburgum vocatus, ibique duabus scholis superioribus Gymnasii præfектus est. Hic jam suo loco positus erat; solis suis officiis discipulisque vixit. Diu noctuque in officiis versabatur, animumque continuo iis occupatum habuit; tantoque erat ejus in obeundo munere diligentia atque religio, tanta doctrinæ præstantia, ut, uno vix anno elapso, in celeberrima ejus urbis Universitate simul Philosophiæ Repetitor crearetur. Aschaffenburgi tunc temporis docebat **ENGEL** ille vir doctissimus, qui **SEBERUM** in amicitiam, familiaritatemque accepit, cumque confœderationis Rhenanae principi celeberrimo (*) optime commendavit. Hinc **SEBERUS** brevi tempore tantum hujus principis, bonarum artium fautoris atque cultoris, favorem sibi conciliavit, ut ipsum quotidie adiret, cum coque de variis rebus, præsertim de Philologia dissereret. Optima quæque princeps **SEBERO** promiserat; sed continuo copiis hostilibus terras illas inundantibus, princeps, verus **SEBERI MECENAS** magnum ducatum relinquere coactus est.

(*) C. DALEBERG.

. Non diu post , versus annum 1815 SEBERUS Coloniam vocabatur , ut ibi Gymnasio præcesset. Et ipse Gymnasium hoc revera maxime illustravit ; ipse erat , qui ad summum , quo nunc stat , claritatis fastigium illud evexit. Cum hoc loco provincia illi demandata fuerit linguam germanicam scientifice docendi , in discipulorum suorum commodum varios ex præstantissimis cum poetis , tum prosæ orationis scriptoribus locos in unum collegit , eosque quatuor voluminibus in lucem edidit. Hæc collectio cum judicii acuminè , maximoque studio elaborata manifeste demonstrat , ipsum , licet philosophicis atque theologicis studiis præ cæteris incumberet , tamen humaniores literas adeo non neglexisse , ut ea potius omnino feliciter coluerit , et cum Philosophia atque Theologia intime conjungendas esse exemplo suo comprobaverit. Prætera etiam Religionis præceptorum tradendorum curam in se susceperebat ; negotium haud exigui sane momenti. Per tempus , quo Coloniæ vixit , varia conscripsit variis temporibus programmata , quorum nonnulla ad nos pervenere , inter quæ vero præsertim nominandum est illud , quod publice pronuntiavit die 10mo Septembris 1818 , quodque inscribitur : *de Ethica , habito religionis christianæ respectu* (*) (reliqua quoque sua programmata nuper eheu nobis pollicitus est !)

(*) Ueber die Ethick mit Ruecksicht auf das Christenthum.
Coloniæ Dumont-Schauberg 1818.

Anno 1828 munificentia Borussiæ Regis Bonnæ creata est nova literarum Universitas ; cum quic SEBERI merita hac ætate jam maxime celebrarentur , ipse primus erat , qui Professor publicus ordinarius ibi institueretur. Et jam ipsi demandata est *Dogmaticam*, *Ethicam*, et universe *Philosophiam* docendi provincia.

Nunc vero pervenimus ad pulcherrima SEBERI vitæ tempora. Licet enim , uti hoc fieri solet in Germaniæ Universitatibus plures Doctores in posterum eamdem disciplinam traderent , SEBERUS tamen semper plures obtinuit discipulos , quæ res non poterat non plures inimicos atque invidiros homines illi creare , qui studiosos ad se trahere diversis modis conarentur. At hi probe intelligentes , quanta et quam profunda sit SEBERI doctrina ac sepientia , toto animo continuo illi adhærebant , præsertim vero ii , qui e Rheni regionibus , Westphali , et præ omnibus Theologi , qui e peregrinis regionibus advenerant. Et licet hæc SEBERO demandata povincia per se gravissima et longe difficillima esset , attamen in ea sola sese non continuit , sed alias quoque scholas , easque maximo semper cum applausu habebat. Hoc etiam tempore varia , quæ cum ad Philosophiam , tum ad Theologiam spectant lingua Germanica conscribere cœpit , in quibus primo loco memorandum est illud , quod anno

1823 prodiit , opus per totam Germaniam celeberrimum , *de Religione atque Theologia* (1), in quo præsertim defendere studet Theologiam contra eos , qui ex disciplinarum serie illam eliminandam esse , perperam arbitrati sunt. Qui SEBERUM minus noverunt , legant illi librum **hunc** præstantissimum ; ex eo enim , qualis et ipse **Jesus** doctrina fuerit , optime atque facillime perspicient ; maxima claritate ac concinnitate totum ejus systema , a quo nunquam discessit , **elucet**. Anno proximo aliud , non minoris momenti opuscolum in lucem edidit : *De Imperfectibilitate objectiva Religionis christianæ* (2) Alia plura , dicam innumera conscripsit , eaque typis **manu** daturus erat , nisi mors præmatura illum sustulisset. Inter hæc ejus scripta vero maximi momenti esse debuisset illud , quod conscripserat , *De Revelatione Divina* , in quo ostendisset , *Revelationem Divinam esse necessariam , possibilem atque realem* , cui operi aliud se adjuncturum esse nobis promiserat in præfatione operis , de quo supra dixi *De Religione et Theologia* , doctrinam inquam *de fontibus cognitionis Religionis*

(1) Ueber Religion und Thologie , Colonie apud Dueumont-Schauberg 1823.

(2) Gereicht es dem Katholizismus zum Vorwurfe , dass er an der in der neuern Zeit so hoch gepriesnen Perfectibilität des Christenthums keinen Anteil nehmen will. Colonie 1824.

gionis Christianæ qua revelationis divinæ simpliciter. At iterum atque iterum dolendum est, hæc opera, negligentia, uti equidem credo, typographi in lucem non prodiisse. Speramus tamen, fore ut ea non semper abscondita maneant.

Interim pervenimus ad felicissimam illam pro toto Belgio, atque memoratu dignissimam epocham, qua Regi nostro Optimo, Augustissimo placuit Collegium Philosophicum, pulcherrimum atque rege optimo vere dignum sapientiæ monumentum creare. At instituti hujus nostri salus a Professoribus nominandis maximam partem pendere debuit; maxima igitur cura et cautela in hoc negotio adhibendæ erant, ut nonnisi ii viri ad Doctorum munera vocarentur, qui et doctrina et sapientia, veroque simul religionis sensu eminerent. SEBERI nomen jam antea ad nos pervenerat; jamque nihil negligebatur, ut in nostram terram SEBERUS veniret, qui quidem diu hæsita vit, utrum patriam, utrum amicos suos relinqueret; hæsitavit, neque prius venit, quam in hac terra se utilissimum fore intellexerat; quod simul atque sibi persuaserat, nihil eum retinuit, sed venit, relicta patria, relicta amicis atque discipulis, alta cum voce repetentibus, ejusque præmaturam mortem hodie nobiscum lugentibus.

Advenit igitur nobis SEBERUS, omnium nostra-

tium applausu exceptus, die 24to. Octobris anni 1825; advenit vir, qui videbatur fortis atque optime valens; gaudebamus videntes virum, quem per longam annorum seriem nos conservaturos esse sperare licebat, quemque, dum jam corpore maxime deficiebat, haud tam subito nobis creptum iri augurabamur. At spes nostra vana fuit atque irrita; inopina mors virum longe dilectissimum nobis abstulit, abstulit eum absentibus adeo nobis, abstulit eum eo ipso momento, quo nos feriis oblectabamur, neque concessum nobis erat, benefactori nostro debitas grates persolvere, neque nobis amicum nostrum, qui nonnisi nobis vixerat, ad ultimum domicilium prosequi, tumulumque ejus nostris lacrymis aspergere licuit!! (1).

An referam omnia, quæ SEBERUS præstítit per nimis breve illud tempus, quo in hac terra habitavit? Vos omnes, quibus ille innotuit, perspexitis præclara ejus merita, quæ neque vos, qui huc recentes advenistis, ignorare potestis. Quis enim discipulorū ipsius non summa cum voluptate quotidie ea refert? Quis non quavis oblatā occasione tantum se Doctorem nactum esse, grato animo gloriatur?

(*) Die 7mo Augusti SEBERUS sepultus est. Vir Clar. Du GREUVE, hac oblata occasione egregia quedam verba locutus est, quæ mihi petenti communicavit, quæque in fine hujus orationis posita sunt.

Demandata SEBERO fuit **provincia longe diffi-**
cillima, atque omni respectu gravissima. In hoc
 Collegio primaria Psychologiæ præcepta, Logi-
 cam, Ethicam atque Metaphysicam tradendi mu-
 nus in se suscepit, eoque munere quam præcla-
 re functus sit vir doctissimus, progressus ipsi vestri
 C. C. O. O. optime testantur, testantur præclara
 illa scripta, quæ per brevissimum tempus hic con-
 fecit, quæque nobis tanquam æternum amicitiæ
 atque benevolentiæ monumentum reliquit: Logica,
 Metaphysica, Encyclopædia, et quod maxime do-
 lendum semper erit, nonnisi pars Ethices. Quare
 dura mors illum impeditiebat, quominus divinum
 illud opus ad finem perduceret? Sunt enim SEBERI
 Ethices initia quæ nobis supersunt, tam egregia,
 tam præstantia, ut minus dici potuisset opus ad
 scholarum usum accommodatissimum, quam Ethi-
 ca longe perfectissima, quippe quæ complete-
 retur omnia, quæ de morum disciplina philo-
 sopherorum lucubrationibus unquam elaboratas sunt.
 Et quæ de insigni Ethices præstantia justo bre-
 vius modo dixi, ea valent de Logica quoque et
 Metaphysica, neque minus de Encyclopædia,
 quam tamen ad finem perducere vir egregius
 quoque non potuit. Præter hæc opera, quæ lin-
 gua latina conscripta sunt, aliud etiam opus per
 breve illud tempus lingua germanica conscripsit,
 opus præstantissimum: *De relatione educationis*

privatæ ad educationem publicam. (1) Et hæc , quamvis tanta sint , qnanta ab uno viro , tam angusto , ne duorum quidem annorum spatio facta esse , vix quisquam credat , attamen SEBERO nostro vix sufficere videbantur; etenim præterea etiam liugua germanica ter per septimanam scho-
las habebat , in quibus varia gravissimi momenti systemata Philosophorum recentiorum mira qua-
dam perspicuitate exposuit atque explanavit. Quæ igitur SEBERUS hic egit , ea omnes nostras laudes superant. Hic enim ille erat , qui cum viris dilec-
tissimis Collegii Philosophici Professoribus clarissimis DR GREUVE et WINSSINGER continuo atque to-
tis viribus pro Collegii Philosophici salute labo-
ravit , illudque , omni , qua potuit , opera contra hostes ejus omnis conditionis pertinacissimos de-
fendit. Quis enim ignorat , non modo plures eo-
rum , qui munere ecclesiastico funguntur , sed adeo homines , qui literatos et Philosophos se no-
minare jactitant , bellum , si valuissent Collegio Philosophico ardentissimum intulisse.

Tota Seberi vita aliis quasi dicata erat , ad ea quæ bona hominumque digna essent , perficien-
da ; etenim quicunque aliquid boni honestique

(*) Ueber das Verhaeltnis der haeuslichen Erziehung zur oeffentlichen , nebst einer kurzen Darstellung der Christkatholischen Religions-Wahrheiten in ihrem innigen Zusam-
menhange. Colon. 1827.

vellet , ei promptum paratumque sese amicum præstítit , neque virtutem et honestatem verbis tantum prædicabat , verum etiam factis perpetuo colendam esse , exemplo suo docebat . Sed quantum præcipue benevolentiam et quem omnino propensum animum apud eum experiebantur discipuli , quibus nihil habebat carius , qui ipsi profecto liberorum loco erant , quosque comitate , facilitate , consiliis et penitus paterna cura , qua de eorum commodo usque sollicitus erat , perpetuo et indissolubili vinculo sibi devinxerat ? Vidi equidem centies magnum virum et audivi cum discipulis confabulantem , progressus eorum laudantem , et , si quid erroris commisissent , amanter rectiora indicantem ; vidi tironum ingenio sese accommodantem , et in omnibus ita sese gerentem , ut nemo plane ab ejus auxilio intercluderetur .

Et qualis tota **SEBERI** vita fuerat , talem ejus finem vidimus ; cum enim morbus ejus ita sensim sensimque invaluisse , ut ipse in scholis esse non posset , nulla de re sollicitus erat , nisi de hujus Collegii Philosophici atque discipulorum salute . De his quoque cum omnibus colloquebatur , hos quotidie proximo saltem die se revisurum esse pollicebatur !!! Quid vero dicam de postrema ejus hora , qna jam indubitatae mortis adventum exspectabat ? Sui ipsius sese dignum præstítit ;

tranquillus erat , nec ulla ratione turbatns , ad Deum suum, ad alteram, eamque meliorem vitam perpetuo duraturam animum suum erexit, et beata illa virtutis et honestatis conscientia corroboratus, totius Philosophiae suæ initium simul et finem ob oculos servabat , donec inter vivos esse desiit. Sic igitur nullo hujus vitæ desiderio confectus , Collegio Philosophico fausta quæcumque precans, amicisque suis arridens, **ad meliora transiit die 5to Augosti hujus anni !!!...**

Vir dilectissime, perpetua pietate colende , SEBERE ! si in feliori illa , ad quam transisti , vita , ea etiam , quæ hic fiunt , haud ignoras , audi, quæso, ad discipuli tui vocem , accipe eas , quas tibi afferimus grates , ne despicias lacrymas ardentissimas , quas quotidie fundimus, respice ad lacrymas illius maxime, quem amicum tuum, quem filium tuum tam sæpe nominare non dignatus es ! Ah quare tam subito e nobis discessisti, quare orphanos nos reliquisti , quo tempore tua paterna cura tantopere indiguimus ? At quam insigne solatium nobis iterum suppeditat sacra divinaque doctrina. Non enim omnia cum morte intereunt. Est et ultra tumulum altera vita , hac , qua fruimur , longe felicior. Et quid esset homo, si ad hanc tantummodo terram restrictus esset? nonne desiderimm illud , cuilibet inditum , ad altiora semper entendi , satis aperte

testatur , hominis ultimum finem non in hac terra esse quærendum ? Spes igitur nobis superest dulcissima , fore ut aliquando iterum tecum conjungamur . Nonne tu et ipse , paucis mensibus ante obitum tuum , quasi jam tunc sensisses , te non diu nobiscum esse moraturum , nonne in schola tua dixisti : *in alia quoque vita conveniemus , et ibi etiam philosophabimur* » ? Sane ibi tecum philosophabimur , sed hic quoque tecum quotidie philosophamur ; scripta tua quotidie pervolvimus , et tanquam te præsente et nobiscum colloquente , ex iis præclararam tuam doctrinam , et omnia vitæ bene et sapienter instituendæ præcepta haurimus .

Agite igitur Commilitones Dilectissimi , omnibus viribus elaboremus , ut bonitate veraque sapientia quotidie augeamur , ne tam venerandi viri memoria vana nobis sit et inutilis ! Ne inani laude ad cælum tollamus , quæ , dum laudamus nec imitamur , profecto nos frustra laudasse sentiemus ! Imo fœcunda sit omni genere bonorum sancta carissimi SEBERI memoria , quam nulla unquam delebit oblio !!!

ORATIONES,

QUAS HABUIT

PROF. CLAR. DE GREUVE,

EO DIE

QUO SEBERUS SEPULTUS EST.

Quæ hic sequuntur verba, ea protulit ante ipsam SEBERI domum, coram universo Clero Lovaniensi, Senatu Academicō, atque Collegii Philosophici Regentibus.

Lamentationi et luctui, quæ quidem fateor humana esse, sed nimis sœpe a ratione nostraque Religione aliena, neque in morte sapientium et fortium virorum ferenda sunt, lamentationi, inquam, et luctui nihil tribuendum duxi. Ne lo nos quasi summam miseriarum, homines prementium, quæ potius cum morte occidunt, morte ponderare; -- momenta beatæ vitæ, quæ bene meritis de virtute viris æterna laborum merces post mortem datur, fere negligere. Lugeatur sane mors, nullumque lugendi finem inveniat dolor, quum vita occidens nullis se recte factis consolari potest. Mortem vero quam excipit vita sapienter actæ et recte factorum præmium, ne minimum quidem dolere, nedium conqueri et lamentari æquum est.

Tua, SEBERE! hujuscemodi habenda mors est. Quid enim Tibi virtute fuit antiquius? Quid bonis literis prius? Quidve iis præclarissimis artibus ac disciplinis, quæ recta ad cœli aditum sapientibus viris iter aperiunt? -- Quod si qua forte erroris humani labes cursum animi reprimit adhuc atque retardat, quid est, adhibito solerter pro te, Christiano ritu, apud immortalem Deum prece humili et obsecratione, cur

eam diutius ~~matutinam cogitamus~~ — Neq; igitur luctum, non gemitum, quæ tua scilicet vel praesens vel proxime futura felicitas respuit, sed ~~amorem et studium~~ et memoriam gratam, quæ tuis virtutibus et literariis meritis debentur, de nobis exigis. — Hac modo de nobis accipe! — Quod optime in nos, maxime vero in Collegii Philosophici alumnos omnesque literarum Studiosos fueris animo, te nulla prosector laude prosequi satis possumus, nulla gratiarum actione complecti.

O virum, Superie ~~o~~ Philosophum, vereque Theologum, nobis quam diutissime conservandum!

Hic te, SEBERE! oculis nostris mors eripuit, non expuit nobis : animis quippe nunquam non videndum reliquit. Dum tota viagedunt de Literis et Philosophia, de Religione merita, siquaque in Collegii Philosophici alumnos beneficiorum vestigia, dum illarum disciplinarum studia permanubunt, semper nobiscum habitabit hac in Academia memoria nominis tui, atque in perpetua recordationis fide versabitur.

Vir clar. De Gasuze ad ultimum domicilium prosecutus est Sebertum; et priusquam viri carissimi corpus humo mandaretur, adstantes Belgica lingua (Clerus et Senatus Academicus discesserant) sic est allocutus:

Aandoenlijk oogenblik! Hier staan wij aan den rand des grafs, bij het overschot van eenen man, groot als mensch, als Christen, maar nog meer als Wijsgeer en Godgeerde. Onafmeetbaar is de afstand tusschen hem en ons ; eene rilling bevangt mij bij de bloote gedachte : *de eterniteit is kier de grensscheiding!* — Ontzagverwekkende somberheid, die hier heerscht op Gods akker, waar liet zaad der vergankelijkhed moet rijpen voor de eeuwerelijkhed! Hoe heeft ons menschenhert, doel het christelijke gemaal biedt der zinnelij-

heid krachtigen tegenstand. O, hoe troostvol is het te mogen gelooven : JEZUS is voor allen gestorven; Jesus zal degenen, die in Hem gelooven, van uit het graf overvoeren ~~maar~~ die plaatse, waarvoor de zinnelijke mensch namen heeft, die het verhevene, het goddelijke ter naauwernood uitdrukken! Wel-ons, dat **onze onsterfelijke geest** zich boven den klank der woorden verheft en in vervoering iets goddelijks van den oneindigen mag beseffen ! -- 't Verwondere U niet, **mijne vrienden**, mijne broeders van denzelfden hemelschen vader, dat ik **de vriend**, wiens tijdelijk overschot wij hier ten grave begeleiden, eene wijl schijne te vergeten, om mij in den oneindigen omvang der eeuwigheid te verliezen. Ach, dezen omvang omvatten wij niet! Wij staan hier nog als vreemdelingen, die ter bedevaart gaan naar de oneindigheid, om daar **eene ongestoorde rust** te genieten. Deze rust, (de Godsdienst **schenkt ons dien troost**), ja, deze rust smaakt de ontslapen vriend, de voortreffelike SEBER, wiens leven, geheel aan de volmaking toegewid, zoo als het hier geboeid lag aan de kluisters der zinnelijkheid, thans van die banden ontslagen, tot de bron des leueus is terug gekeerd.

Laat ons, ach, laat ons de smarte des afscheids bedwingen, het verlies voor de Hoogeschool vergeten! God heeft de haren van ons hoofd geteld : zijn aanbiddelijke wil geschiede! -- De vriend der jeugd, der geleerden, de ijveraar voor waarheid en deugd is voor ons verloren; maar het goede, dat hij gesticht heeft, is onvergankelijk: eeuwig leeft hij, en zijn naam blijft **ons**, blijve onzen nakomelingen dierbaar!

Droevig scheiden wij van dezen gewijden grond; maar troostvol, maar zalig aan gewaarwordingen, die vriendschap, deugd en wijsheid inhoozemen, zweren wij plegtig, aan het heilige werk, waartoe hij zijn leven verpandde, onze krachten, zoo lang wij leven, ten offer te brengen; en, terwijl wij trachten zullen met dien ijver, welken hij aan de vorming der jeugd besteedde, **op den weg onzer wandeling op aarde** moe-

(29)

dig voort te gaan , hopen wij daardoor niet alleen het heerlijkste bewijs onzer erkentenis voor zijne welgemeende pogingen af te leggen , maar streeken ons tevens , eenmaal , na dit vergankelijke leven , in de oneindigheid met hem in het onvergankelijk genot van dit Opperwezen te delen , dat wij nederig en bevend , thans reeds mogen schepper en vader noemen .

Welaan vrienden , scheurt u los van het vergankelijke , en zegt , ten afscheid , met mij in diepen ernst :

Rust zacht , gebeente van den vroeg ontslapen vriend ,
Die God , die kerk en staat trouw hartig heeft gediened .
Die wijsbegeerde aan deugd , en deugd aan Gods dienst paarde :
Zijn geest , in de oefenschool der wijsheid opgeleid ,
Vondt geen verzadiging , dan in de oneindigheid ,
En steeg daarheen , ontstaan van 't nietig stof der aarde .

VERS
SUR LA MORT
DE M. LE PROFESSEUR SEBER,
PAR UN ÉLÈVE DU COLLÉGE PHILOSOPHIQUE.

L'airain frappé gémit sous la voute sacrée;
Je vois de tous côtés de funèbres apprets;
L'hymne de mort s'élève, et la foule éploreée
Du temple à flots pressés assiège au loin l'entrée.
D'où nait ce deuil? Pourquoi ces pleurs et ces regrets?
-- Vois tu ces murs, séjour de l'éternelle paix?
Là, sous un tertre obscur, où l'herbe croit à peine
Faible encor, où souvent la douleur nous ramène,
Là repose SEBER!. Et la mort avec lui
Nous déroba l'espoir, nous ravit un appui.
Étranger, si ton cœur est sensible à nos larmes,
Si la vertu passée a pour toi quelques charmes,
Si du juste au tombeau te plait le souvenir,
A nos longues douleurs, mêle un faible soupir.
Tu ne le connus pas, ou bien trop tard peut-être
Son nom jusques à toi parvint indifférent;
Pour juger nos regrets, apprends à le connaître
Quand GUILLAUME avait dit au lévite ignorant:
Sois égal à ton siècle, avant de le conduire;
Sache au moins t'élèver au rang
Du peuple que tu veux instruire.
SEBER accourut à sa voix,
Grand de vingt ans de gloire, et digne d'un tel choix.
A la Religion empruntant sa parure,
La raison le guidait plus aimable et plus pure :
Instruit par ses leçons le pontife à l'autel
D'une voix plus auguste eut béni l'Éternel;
Sa main, au Dieu de paix qu'il eut su mieux connaître
Eut offert un plus noble encens:
Plus juste enfin, au ciel, on aurait vu le prêtre
Adresser pour SEBER des voeux reconnaissans.
Alors, ses jours futurs nous paraissaient sans nombre.
Et l'heure où ses destins, trop tôt devaient finir,
Semblait à nos regards se dérober sous l'ombre
D'un vase et lointain avenir.